

25. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

25th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
“EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE”

Motivacija u obrazovanju

IZMEĐU TEORIJE I PRAKSE

KNJIGA REZIMEA

Motivation in Education

BETWEEN THEORY AND PRACTICE

BOOK OF ABSTRACTS

Nataša LALIĆ-VUČETIĆ • Dragana GUNDOGAN • Ana RADANOVIĆ
UREDнице/EDITORS

30. oktobar, 2020.

October 30, 2020

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

dr Nataša Lalić-Vučetić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

prof. dr Marko Palekčić

*Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Zagreb, Hrvatska*

prof. dr Josip Burušić

*Institut društvenih znanosti Ivo Pilar,
Zagreb, Hrvatska*

dr Zrinka Ristić Dedić

*Institut za društvena istraživanja,
Zagreb, Hrvatska*

prof. dr Sofia-Eleftheria Gonida

*Škola psihologije, Aristotelov Univerzitet
u Solunu, Solun, Grčka*

prof. dr Pinar Cavas

*Fakultet za obrazovanje nastavnika, Ege
Univerzitet, Izmir, Turska*

prof. dr Biljana Sladoje-Bošnjak

*Filozofski fakultet Univerziteta u
Istočnom Sarajevu, Pale, Bosna i
Hercegovina*

prof. dr Mojca Jurišević

*Pedagoški fakultet, Univerzitet u
Ljubljani, Ljubljana, Slovenija*

prof. dr Olga Borisovna Mikhailova,

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

prof. dr Sergey Ivanovič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

prof. dr Biljana Trebješanin

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Beograd, Srbija*

prof. dr Biljana Bodroški Spariosu

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Dragica Pavlović-Babić

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Aleksandar Baucal

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Dušanka Lazarević

*Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja,
Univerzitet u Beogradu, Srbija*

doc. dr Branislav Ranđelović

*Zavod za vrednovanje kvaliteta
obrazovanja i vaspitanja, Beograd, Srbija*

dr Gordana Čaprić

*Zavod za vrednovanje kvaliteta
obrazovanja i vaspitanja, Beograd, Srbija*

dr Slavica Ševkušić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

dr Nikoleta Gutvajn

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

PROGRAM COMMITTEE

President

Nataša Lalić-Vučetić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

prof. Marko Palekčić, PhD

*Faculty of Humanities and Social Sciences,
University of Zagreb, Zagreb, Croatia*

prof. Josip Burušić, PhD

*Institute of Social Sciences Ivo Pilar,
Zagreb, Croatia*

Zrinka Ristić Dedić, PhD

*Institute for Social Research, Zagreb,
Croatia*

prof. Sofia-Eleftheria Gonida, PhD

*School of Psychology, Aristotle University
of Thessaloniki, Thessaloniki, Greece*

prof. Pinar Cavas, PhD

*Faculty of Education, Ege University,
Izmir, Turkey*

prof. Biljana Sladoje-Bošnjak, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Eastern Sarajevo, Pale, Bosnia and
Herzegovina*

prof. Mojca Jurišević, PhD

*Faculty of Education, University of
Ljubljana, Ljubljana, Slovenia*

prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University, Moscow, Russia*

prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University, Moscow, Russia*

prof. Biljana Trebješanin, PhD

*Teacher Training Faculty, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Biljana Bodroški Spariosu, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Dragica Pavlović-Babić, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Aleksandar Baucal, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Dušanka Lazarević, PhD

*Faculty of Sport and Physical Education,
University of Belgrade, Belgrade, Serbia*

assist. prof. Branislav Ranđelović, PhD

*Institute for Education Quality and
Evaluation, Belgrade, Serbia*

Gordana Čaprić, PhD

*Institute for Education Quality and
Evaluation, Belgrade, Serbia*

Slavica Ševkušić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Nikoleta Gutvajn, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

msr Dragana Gundogan

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Sekretar konferencije

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaya 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja

Fabrisova 10, 11040 Beograd, Srbija

www.ceo.edu.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na istraživanju čiju je realizaciju finansiralo Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (br. Ugovora 451-03-68/2020-14/200018).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Dragana Gundogan, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

General Secretary

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Institute for Education Quality and Evaluation, Belgrade, Serbia

Fabrisova 10, 11040 Belgrade, Serbia

www.ceo.edu.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of research which was funded by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (Contact No. 451-03-68/2020-14/200018).

MOTIVACIJA KAO MEDIJATOR ODNOSA IZMEĐU PODRŠKE ZA UČENJE KOD KUĆE I OBRAZOVNOG POSTIGNUĆA: PRIMER ČITALAČKE PISMENOSTI

Mladen Radulović*, Ana Radanović i Dragana Gundogan

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Teoretičari društvene reprodukcije skloni su da tvrde da porodični faktori, pored toga što utiču na obrazovno postignuće učenika, definišu i odnos učenika prema obrazovanju. Istovremeno, među brojnim pedagogima je ustaljena ideja da motivacija učenika direktno doprinosi njihovom obrazovnom postignuću. Uzimajući u obzir dva pomenuta teorijska polazišta, cilj našeg istraživanja je da se ispita da li je povezanost između podrške za učenje koju učenik ima kod kuće i obrazovnog postignuća posredovana motivacijom učenika. Kako bismo na ovo pitanje odgovorili, koristili smo podatke prikupljene u više od 50 zemalja u okviru međunarodnog istraživanja razvoja čitalačke pismenosti – PIRLS 2016. Od svih zemalja koje su učestvovala u ovom ispitivanju, u naše istraživanje uključene su tri zemlje u kojima je korelacija između podrške za učenje kod kuće i postignuća na testu čitalačke pismenosti najviša: Slovačka ($r = ,57$), Bugarska ($r = ,52$) i Mađarska ($r = ,52$). Uzorak je činilo 14355 učenika četvrtog razreda osnovne škole, oba pola (50,8% dečaka). Podrška koju učenik ima kod kuće operacionalizovana je preko opremljenosti domaćinstva (npr. broj knjiga i broj knjiga za decu) i obrazovno-karijernih karakteristika roditelja (najviši nivo obrazovanja i radna pozicija). Motivacija za čitanje merena je na osnovu odgovora učenika na 10 pitanja kojima je ispitivan njihov odnos prema nastavi čitanja i čitanju u slobodno vreme. Za obradu podataka korišćen je makro PROCESS za SPSS. Rezultati pokazuju da podrška za učenje kod kuće direktno pozitivno predviđa postignuće ($b = 22,52$, $p < ,01$), ali ga predviđa i indirektno preko motivacije ($b = 0,47$, 95% CI [0,37, 0,58]). Budući da podrška kod kuće ostvaruje samo mali deo svog efekta na postignuće preko motivacije (2,1%), u narednim istraživanjima bi trebalo ispitati dodatne potencijalne posrednike ove veze, ne samo u slučaju čitalačke pismenosti, već i u okviru ostalih sposobnosti, kako bi se detaljnije objasnili mehanizmi preko kojih podrška koju učenici dobijaju u okviru porodičnog sistema doprinosi razvoju njihovih različitih sposobnosti.

ključne reči: čitalačka pismenost, motivacija za učenje, podrška za učenje kod kuće, obrazovno postignuće.

* E-mail: mladjaradulovic89@gmail.com

MOTIVATION AS MEDIATOR OF RELATIONS BETWEEN HOME SUPPORT FOR LEARNING AND EDUCATIONAL ACHIEVEMENT: EXAMPLE OF READING LITERACY

Mladen Radulović*, Ana Radanović and Dragana Gundogan

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Social reproduction theorists tend to acknowledge that family factors, beside the influence on students' educational achievement, also define the attitude towards education in general. Additionally, numerous pedagogists share a widespread idea that students' motivation directly contributes to their educational achievement. Taking into consideration two aforementioned theoretical perspectives, the aim of our investigation is to examine whether the connection between the support for learning which student receives at home and educational achievement is mediated by the student's motivation. In order to answer this question, we used data gathered in more than 50 countries which participated in the Progress in International Reading Literacy Study – PIRLS 2016. Among all the countries which participated in this survey, our examination looks into the three countries with the highest correlation between home support for learning and achievement on the reading literacy test: Slovakia ($r = .57$), Bulgaria ($r = .52$) and Hungary ($r = .52$). The sample consists of 14355 four-grade elementary school students of both genders (50.8% male). The support the student has at home is operationalized by the household resources (for example number of books and children books households possess) and parents' educational and occupational features (the highest level of education and job position). Motivation for reading is measured using the students' answers to 10 questions related to their attitude toward reading classes and free-time reading. For the data analysis, macro PROCESS for SPSS is used. Results indicate that home support for learning directly positively predicts the achievement ($b = 22.52, p < .01$), but it also predicts it indirectly via motivation ($b = 0.47, 95\% \text{ CI } [0.37, 0.58]$). As the home support realises only a small part of its effect on the achievement via motivation (2.1%), forthcoming research should examine additional potential mediators of this relation, not just in terms of reading literacy but also in terms of other abilities, so as to explain in a more detail the mechanisms through which the support that students receive within the family system contributes to development of their various abilities.

Keywords: reading literacy, motivation for learning, home support for learning, educational achievement.

* E-mail: mladjaradulovic89@gmail.com

KNJIGA REZIMEA

25. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa”

MOTIVACIJA U OBRAZOVANJU: IZMEĐU TEORIJE I PRAKSE

Izdavač

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača

Nikoleta Gutvajn

Urednice

Nataša Lalić-Vučetić

Dragana Gundogan

Ana Radanović

Tehnički urednik

Ana Radanović

Lektor

Jelena Stevanović

Prevodilac

Biljana Vrcelj

Tiraž

80

Dizajn korica i grafička obrada

Branko Cvetić

Štampa

Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-151-7

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

159.947.5-057.874(048)
37.015.3:159.953.5(048)
159.947.5-057.875(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (25 ; 2020 ; Београд)

Motivacija u obrazovanju između teorije i prakse : knjiga rezimea /
25. Međunarodna naučna konferencija "Pedagoška istraživanja i
školska praksa" = Motivation in Education Between Theory and
Practice : book of abstracts / 25th International Scientific Conference
"Educational Research and School Practice" ; urednice; editors Nataša
Lalić Vučetić, Dragana Gundogan, Ana Radanović. - Beograd : Institut
za pedagoška istraživanja, 2020 (Beograd : Kuća štampe plus). -
101 стр. ; 24 cm

Резимеи на срп. и енгл. језику. - Тираж 80. - Напомене
и библиографске референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-151-7

а) Ученици -- Мотивација -- Апстракти б) Учење учења -
- Апстракти в) Студенти -- Мотивација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 23792905